T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2015 / 490
KARAR NO : 2015 / 507
KARAR TR : 6.7.2015

ÖZET : Davacı kurumda memur olarak çalışmakta iken vefat eden müteveffanın; ölmeden önce zimmetine para geçirdiği iddiasına dayalı olarak açılan, müteveffanın davalı nezdinde bulunan emeklilik keseneklerinin davacı kuruma verilmesi istemine ilişkin davanın, müteveffanın 5434 sayılı Kanun uyarınca emekli sandığı iştirakçisi olması ve keseneklerin bu kapsamda yapılmaya başlanmış olması nedenleri ile aynı kanunun 87 ve 88. maddeleri kapsamında, İDARİ YARGIYERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : PTT Genel Müdürlüğü
Vekili : Av.M.Y.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekilleri : Av.N.Y.& Av.H.A.Ö. (Adli Yargıda)
Av.Y.E.B. (İdari Yargıda)

O L A Y : Davacılar vekili dava dilekçesinde özetle; müteveffa Salih Yaşar'ın davacı kurum Balçova PTT Merkezi Müdürlüğü'nde memur olarak görev yapmakta iken 06.11.2007 tarihinde evinde ölü bulunduğunu; sonrasında müteveffanın yapılan incelemede görev yapmış olduğu PTT Şubesinde Salih Yaşar'ın sorumluluğunda bulunan gişede 12.171,35-TL noksan olduğunun ve toplamda da çalıştığı şubede 17.266.35 TL yi zimmetine geçirdiğinin yaptırılan idari soruşturma sonucu düzenlenen 26.03.2008 tarih ve 10 sayılı soruşturma raporu ile tespit edildiğini; ancak Salih Yaşar'ın mirasçıları tarafından mirasın reddedildiğini ve bu durumun Diyadin Sulh Hukuk Mahkemesinin 2007/241-271 sayı ve 14.12.2007 tarihli kararı ile mirasın reddinin tespit ve tescil edildiğini; bu sebeple davacı kurumun alacağının tahsilinin mümkün olamadığını; müteveffa Salih Yaşar'ın terekesinin tespiti ve tasfiye amacı ile açılan davada İzmir 4. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2009/7 Tereke, 2010/28 K. sayı ve 16.03.2010 tarihli kararı ile Salih YAŞAR'ın terekesinin tasfiyesine karar verildiğini ve tasfiye işlemlerini yürütmek üzere İzmir 11. İcra Müdürlüğü'nün görevlendirildiğini; İzmir 11. İcra Müdürlüğü'nce iflas müdürlüğü sıfatı ile 2010/7 iflas sayılı dosyası ile tasfiye işlemlerine başlanıldığını; 12.11.2010 tarihli karar gereğince 17.12.2010 tarihinde olağanüstü alacaklıklar toplantısı yapıldığını ve müteveffanın çalıştığı süre zarfında çalışmış olduğu yerlerde adına 16.362.53 TL emekli keseneklerinin yatırıldığının tespit edildiğini ancak davalı Kurum iş bu meblağı 2010/7 iflas dosyasına yatırmayacağını bildirdiğini belirterek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydı ile davalı kuruma emekli kesenekleri kapsamında yatırılan 16.362,53 TL'nin yasal faizi ile birlikte davalı kurumdan alınarak PTT Genel Müdürlüğü'ne verilmesi istemi ile adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 21. Asliye Hukuk Mahkemesi: 28.12.2011 gün ve 2011/50 Esas, 2011/477 Karar sayılı kararında aynen; "Davalı kurum kayıtlarından, davacı idare nezdinde memur olarak çalışmakta iken ölen Salih Yaşar'ın 5-10 yıl arası hizmeti olup, emekli keseneklerinin iadesine hak kazandığı, mirasçılarının mirası reddetmesi sebebiyle iade edilemediği, adı geçenin zimmeti nedeniyle davacı idarenin alacağını istediği, terekenin tasfiyesine Mahkemece karar verildiği. davacı idarenin iflas müdürlüğünden aldığı yetki ile iş bu davayı açtığı, bu durumda davaya hakem sıfatı ile görev yapan mahkemede değil de Mahkememizde bakılabileceği, 16.362,53 TL tutarlı kuruma yatırılan (Emekli Sandığı) kesenek miktarında uyuşmazlık olmadığı borçlunun mirası reddedilmeseydi bu miktarın mirasçılarından talep edilebileceği dikkate alınarak, davacının alacaklı olduğu husumetin doğru yönetildiği, Mahkememizin görevli olduğu, davacı idarenin icra iflas kanunu hükümlerine göre Muris Salih Yaşar'ın tasfiye halindeki terekesinden alacağını istemekte haklı olduğu, alınan bilirkişi raporunda bu yöndeki değerlendirmenin yerinde olduğu kanaatine varılmış, dava sabit görülmüştür." şeklindeki gerekçesi ile davanın kabulüne kadar vermiş, karar davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi: 20.06.2013 gün ve 2012/6902 Esas 2013/11991 Karar sayılı kararında aynen; "Dosya arasında bulunan belgelerden ölenin davacı kurumda 6 yıl 8 ay 13 gün hizmetinin bulunduğu anlaşılmaktadır. Emekli Sandığı iştirakçisinin (sigortalının) ölümü halinde hak sahipleri için uzun vadeli sigorta kollarından aylık bağlanmasına yeterli olmayacak ise; keseneklerin toptan ödenmesi gündeme gelir. Bu durumda yaşaması halinde sigortalıya, ölümü halinde miras payları oranında mirasçılara ödenmesi gerekir. Her ne kadar ölen Salih Yaşar'ın ölümü tarihinde yürürlükte bulunan 5434 sayıl Emekli Sandığı yasasına göre 10 yıl hizmeti bulunmadığından hak sahiplerine aylık bağlanmayacak ise de, 2008 yılı Ekim ayı başında yürürlüğe giren 5510 sayılı yasanın 32. maddesine göre en az 1800 gün (5 tam yıl) malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primleri bildirilmiş olanların ölümü halinde hak sahiplerine ölüm aylığı bağlanabilecektir. Buna göre ölen Salih Yaşar'ın hak sahibine aylık bağlanabilecektir. Bu durumda artık ölenin terekesinden değil Sosyal Güvenlik Hukuku anlamında hak sahipliğinden bahsedilir. Sosyal Güvenlik Hukukunun

kendine özgü kuralları ve hak sahiplerinin sonradan yürürlüğe giren yasa kapsamında aylık bağlanma hakkı kazandıkları birlikte gözetildiğinde, ölen adına yapılan emekli keseneği ödemelerinin terekeye dahil olduğunun kabul edilmesi ve davacının istemi doğrultusunda davalı kurumda biriken keseneğin davacı kuruma ödenmesinin hukuki imkanı yoktur. Bu nedenle davanın reddine karar verilmesi gerekirken yerinde olmayan gerekçe ile kabulü doğru bulunmamış kararın bozulması gerekmiştir." şeklindeki gerekçesi ile kararın bozulmasına hükmetmiş; karara karşı PTT Genel Müdürlüğü tarafından karar düzeltme yoluna başvurulmuştur.

Yargıtay 4. Hukuk Dairesi; 17.12.2013 gün ve 2013/15036 Esas, 2013/20021 Karar sayılı kararında aynen; "Dosya kapsamından, 5434 sayılı kanun kapsamında hizmeti bulunan Salih Yaşar'ın 06/11/2007 tarihinde hayatını kaybettiği ve fiili hizmet süresinin 10 yılın altında olduğu anlaşılmaktadır. 5510 sayılı kanunun geçici 4. maddesi gereğince, kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil, 5434 sayılı kanun hükümlerine göre işlem yapılır. O halde, 5510 sayılı kanunun yürürlüğünden önce emekli sandığı iştirakçisi iken 2007 yılında ölen iştirakçinin emekli keseneklerinin istenip istenmeyeceği hususunun 5434 sayılı kanun hükümlerine göre değerlendirileceği göz önüne alındığında davanın idari yargı yerinde açılması gerekir." şeklindeki gerekçesi ile karar düzeltme talebinin kabulüne karar vermiş ve kararın görev nedeni ile bozulmasına hükmetmiştir.

Ankara 21. Asliye Hukuk Mahkemesi; 27.03.2014 gün ve 2014/44 Esas, 2014/188 Karar sayılı kararında aynen; " 5434 sayılı Kanun kapsamında hizmeti bulunan Salih Yaşar'ın 06.11.2007 tarihinde hayatını kaybettiği ve fiili hizmet süresinin 10 yılın altında olduğu görülmektedir. 5510 sayılı Kanunun geçici 4. maddesi gereğince, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce iştirakçiliği sona erenlerden tahsis talebinde bulunacaklar ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsis talebinde bulunanlardan işlemleri devam edenler hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil, 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılır. Buna göre 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce Emekli Sandığı iştirakçisi iken 2007 yılında ölen iştirakçinin emekli keseneklerinin istenip istenmeyeceği hususunun 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre değerlendirileceği gözönüne alındığında davanın idari yargı yerinde açılması gerekir." şeklindeki gerekçesi ile davanın görev nedeni ile reddine karar vermiş, verilen karar taraflarca temyiz edilmeksizin karar şerh edildiği üzere 26.06.2014 tarihinde kesinleşmiştir.

Davacı bu kez davalı kurum nezdinde bulunan 16362.53 TL'nin davalıdan tazminine karar verilmesi istemi ile Ankara 12.İdare Mahkemesi'nde, 16362,53 TL'nin 10.06.2010 tarihinden itibaren işleyen 3073,33 TL'lik faizinin tazmini istemi ile Ankara 18. İdare Mahkemesi'nde dava açmış, davalar arasında bağlantı bulunması nedeni ile Ankara Bölge İdare Mahkemesi 1.Kurul'un 10.07.2014 gün ve 2014/6904 Esas, 2014/10104 Karar sayılı kararı ile dosyanın Ankara 18. İdare Mahkemesi'ne gönderilmesine karar verilmiş ve dosya Ankara 18. İdare Mahkemesi'nin 2014/1357 Esasına kaydedilerek yargılamaya 2014/522 Esas sayılı dosyadan ayrı şekilde devam edilmiştir.

Ankara 18. İdare Mahkemesi; 20.05.2015 gün ve 2014/1357 Esas sayılı kararında aynen; "Dava dosyasının incelenmesinden; davacı kurum çalışanı müteveffa Salih Yaşar'ın Balçova PTT Merkez Müdürlüğünde görev yapmakta iken 17.266.35 TL zimmet gerçekleştirerek 06/11/2007 tarihinde intihar ettiği, mirasçılarının Diyadin Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2007/241-271 E.K sayılı ilam ile mirası reddettikleri. İzmir 4. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2009/7 E. 2010/28 K sayılı tereke dosyası üzerinden müteveffa Salih Yaşar'ın terekesinin resmi tasfiyesine karar verildiği, alacaklılar toplantısının yapıldığı, bu alacağın tahsiline yönelik dava açılması için yetki verildiği, davalı kuruma başvurulmasına rağmen ödeme yapılmadığı, müteveffa Salih Yaşar'ın görevi başladığı 23/02/2001 tarihinde vefat ettiği 06/11/2007 tarihine kadar davalı kuruma 16.362.53 TL emekli keseneği ödendiği, müteveffanın zimmeti nedeniyle oluşan zararın giderilmesi için davalı kurumda biriken emekli keseneğinin ödenmesinin İzmir İflas Müdürlüğü'nün 2010/7 İflas sayılı dosyasından talep edildiği, ödemenin yapılmaması üzerine Ankara 21.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2011/50 sayılı dosyasından dava açıldığı, dava sonunda Mahkemece K:2011/477 sayılı kararla davanın kabulüne karar verildiği, bu kararın Yargıtay 4.Hukuk Dairesi'nin e:2012/6902. K:2013/11991 sayılı 20.06.2013 tarihli kararı ile bozulduğu, karar düzeltme başvurusu sonrasında Yargıtay 4.Hukuk Dairesi'nin E:2013/15036. K:2013/20021 sayılı dosyasından davanın idari yargıda görülmesi gerektiği gerekçesi ile bozma kararı verildiği, bozma kararı üzerine Mahkemece bozma kararına uyulmak suretiyle 27.03.2014 tarih E:2014/44, K:2014/188 sayılı görev ret kararı verildiği, bu kararın kesinleşmesi sonrasında aynı taleple Ankara 12.İdare Mahkemesi'nin E:2014/1206 sayılı dosyasından dava açıldığı. Mahkememizin E:2014/522 sayılı dosyasından bakılmakta olan dava ile Ankara 12.İdare Mahkemesi'nin E:2014/1206 sayılı dosyası arasında bağlantı bulunduğuna dair Ankara Bölge İdare Mahkemesi'nin E:2014/6904, K:2014/10104 sayılı kararı sonrasında dava dosyasının Mahkememizin E:2014/1357 esasına kaydedildiği anlaşılmaktadır.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesinde. "Adli, idari, askeri yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinleşmiş görevsizlik kararı üzerine kendisine gelen bir davayı incelemeye başlayan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli olduğu kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurur ve elindeki işin incelenmesini Uyuşmazlık Mahkemesi'nin karar vermesine kadar erteler.Mahkemenin gerekçeli kararı, dava dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir." hükmü yer almıştır.

Bu durumda; İzmir 4.Sulh Hukuk Mahkemesi'nin E:2009/7 Tereke. K:2010/28 sayılı terekenin tasfiyesi kararı gereğince, İcra ve İflas Kanunu'nun 245.maddesine göre İzmir İflas Müdürlüğü'nün 2010/7 sayılı İflas dosyasından yapılan yetkilendirme kapsamında açılan ve uyuşmazlık konusu emeklilik keseneklerinin terekeye dahil edilip edilmeyeceği olan davanın, idari yargı yetkisi kapsamında açılmış bir idari dava olduğundan söz etmek olanaksız olduğundan; uyuşmazlığın, özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli bulunduğu sonucuna varıldığından. Mahkememizin görevsizliğine. 2247 sayılı Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık

Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine, 20/05/2015 tarihinde karar verildi."denilmek sureti ile 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulmasına, işin incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesi'nce karar verilmesine değin ertelenmesine karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Serdar ÖZGÜLDÜR'ün Başkanlığında, Üyeler: Eyüp Sabri BAYDAR, Ali ÇOLAK, Nurdane TOPUZ, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Ayhan AKARSU ve Mehmet AKBULUT'un katılımlarıyla yapılan 6.7.2015 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, idari yargı dosyası ile birlikte adli yargı dosyası da temin edilmek sureti ile 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesinde öngörülen şekilde başvurulduğu ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında doğan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Birgül YİĞİT'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Uğurtan ALTUN ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacı kurumda memur olarak çalışmakta iken 06.11.2007 tarihinde vefat eden Salih Yaşar'ın, zimmetine 17.266.35 TL geçirmesi nedeni ile davacı kurumun uğradığı zararın tazmini kapsamında, davalı nezdinde bulunan Salih Yaşar'a ait emekli keseneklerinin davalıdan alınarak yasal faizi ile birlikte davacıya verilmesi istemi ile açılmıştır.

Dosya kapsamında yapılan inceleme neticesinde; müteveffa Salih Yaşar'ın İzmir İli, Balçova İlçesi PTT Merkezi Müdürlüğü'nde memur olarak görev yaptığı ve 06.11.2007 tarihinde vefat ettiği, vefatı sonrasında PTT Genel Müdürlüğü Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından başlatılan soruşturma neticesinde hazırlanan 26.03.2008 gün ve B.11.2.PTT.060.00.01-10 sayılı raporla, müteveffanın zimmetine 17.266.35 TL geçirdiğinin tespit edildiği, bu sırada müteveffanın mirasçıları tarafından mirasın reddedildiği ve durumun Diyadin Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 14.12.2007 gün ve 2007/241 Esas, 2007/271 Karar sayılı kararı ile tespit edildiği, bunun üzerine davacı kurum tarafından terekenin tasfiyesinin sağlanması ve zimmete konu miktarın davacı kuruma iade edilmesi amacı ile İzmir 4. Sulh Hukuk Mahkemesi'nde dava açıldığı, İzmir 4. Sulh Hukuk Mahkemesi'nin, 06.03.2010 gün ve 2009/7 Esas, 2010/28 Karar sayılı kararı ile Salih Yaşar'ın terekesinin tasfiyesine ve bu amaçla İzmir 11. İcra Müdürlüğü'nün görevlendirilmesine karar verildiği anlaşılmıştır.

İzmir 11. İcra Müdürlüğü tarafından 05.05.2010 tarihinde Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'na yazılan müzekkere ile müteveffanın emekli keseneklerinin bulunması halinde üzerine iflas şerhinin konulmasının istendiği, bu müzekkereye verilen 16.06.2010 gün ve B.13.12.SGK.0.10.03.25/74913042 sayılı yazıda 5434 sayılı Yasa'nın 87. Maddesi gereğince keseneğin ancak ilgilinin kendisine veya yasal mirasçılarına yapılabileceği belirtilerek reddedildiği, bunun üzerine İzmir 11. İcra Müdürlüğü tarafından Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'na yazılan 29.06.2010 tarihli 2. yazı ile; Salih Yaşar'ın yasal mirasçılarının mirası reddettikleri, bunun üzerine İzmir 4. Sulh Hukuk Mahkemesi'nce terekenin iflas hükümlerine göre icra müdürlüğü tarafından tasfiyesine karar verildiği belirtilerek bir önceki yazı gereğince kesenekler üzerine iflas şerhinin konulmasının istendiği; Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nın 13.09.2010 gün ve B.13.2.SGK.0.10.02.00.01.03/74913.042 sayılı yazısı ile müteveffanın toplamda 8 yıl 4 ay ve 17 gün hizmetinin bulunduğu, görevde iken ve bekar olarak vefat ettiğinden kesenek iadesinin mümkün olmadığı, 2665 sayılı Kanun uyarınca yapılacak ödeme için ise mirasçılarının müracaatının gerektiğini belirterek istemin reddine karar verdiği tespit edilmiştir.

Ayrıca, davacı kurum tarafından davalı kuruma hitaben yazılan 14.11.2008 gün ve 1841 sayılı yazı ile zimmete konu meblağın tazmini amacı ile davalı nezdinde bulunan emekli keseneklerinin davacı kuruma verilmesi istenmiş; bu talep, davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'nın 30.12.2008 gün ve B.07.1.EMS.0.11.01.15/74.913.042 sayılı yazısı ile, kesenek iadesinin ancak ilgilinin kendisi veya mirasçılarının müracaatı üzerine yapılabileceği gerekçe gösterilerek reddedilmiştir. Davacı yine aynı taleple, müteveffanın murislerinin Diyadin Sulh Hukuk Mahkemesi'nin 2007/241 Esas, 2007/271 Karar sayılı kararı ile mirası reddettiklerini belirtilerek konunun yeniden değerlendirilmesini talep etmiştir. Davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı bu yazıya istinaden verdiği 03.03.2009 tarih ve B.07.1.EMS.0.11.01.15/74.913.042 sayılı yazıda 5434 sayılı Yasa'nın 87. maddesinde mirasın reddi konusu ile ilgili olarak kendilerine istisnai bir şekilde verilen bir yetki olmadığını belirterek , talebin reddine karar vermiştir.

Bunun üzerine davacı tarafından ilk olarak Ankara 21. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 16.362,53 TL'lik asıl alacak yönünden, sonra da Ankara 9. Asliye Hukuk Mahkemesi'nde 3073,33 TL faizi yönünden tazminat davası açılmış, adli yargıda verilen ve yukarıda safahatı belirtilen görevsizlik kararları üzerine dosyalar asıl alacak yönünden Ankara 18. İdare Mahkemesi'nin 2014/1357 esasına, faiz alacağı yönünden aynı mahkemenin 2014/522 esasına kaydedilmiş ve Ankara 18. İdare Mahkemesi tarafından 2247 sayılı Kanun'un 19. Maddesi gereğince her bir dosya yönünden ayrı ayrı Mahkememize müracaat edilmesi üzerine; asıl alacak yönünden açılan dava yönünden oluşan görev uyuşmazlığı Mahkememizin iş bu dava esasına kaydedilmiş, faiz yönünden yapılan görev uyuşmazlığının giderilmesi istemi ise Mahkememizin 2015/417 Esasına kaydedilmiştir.

Bu dosya kapsamında yapılacak değerlendirmelerde, 16.362,53 TL'lik asıl alacak yönünden konu ele alınacak göreve ilişkin durum irdelenecektir.

Davacı vekili, davalı kurum nezdinde bulunan emekli keseneklerinin davacı kuruma verilmemesine ilişkin işlemlerin hukuka aykırı olduğunu belirterek, söz konusu meblağın tazmini ile davacıya iadesine karar verilmesini istemektedir. Davalı ise 5434 sayılı 87. Maddesi gereğince söz konusu meblağın davacıya verilemeyeceğini belirtmektedir. Bu itibarla taraflar arasında ortaya çıkan uyuşmazlığın temelinde 5434 sayılı Kanun'un Emekli kesenekleri

hakkında ne şekilde tasarruf edileceğine ilişkin maddeler bulunmakta olup (müteveffanın işe giriş tarihi itibari ile yürürlükte bulunan ve 5510 sayılı Kanun'un Geçici 4. maddesi gereğince olaya uygulanması gereken), söz konusu maddelerin olaya uygunluğu ve bu itibarla davalı idare işleminin yerindeliğinin hangi Mahkemece incelenmesi gerektiği hususları üzerinde durulması gerekmektedir.

5434 sayılı Kanunu'nda emekli kesenekleri üzerinde yapılacak tasarrufa ilişkin iki yol öngörülmüştür. Bunlardan ilki emekli keseneklerinin toptan ödeme şeklinde ilgilisine ödenmesine ilişkin 82. ve 86. Maddeleri arası düzenlemeler ve Emekli keseneklerinin ilgilisine geri verilmesine ilişkin 87 ve 88. Maddelerde yapılan düzenlemelerdir.

5510 sayılı Kanun ile mülga 5434 sayılı Kanun'un eki 82. Maddesinde;

"Toptan ödeme, aşağıda yazılı hallerde yapılır:

a) Yaş haddinden dolayı emekliye ayrılanlardan veya (61) (...) yaşını doldurarak emekliye ayrılmalarını isteyenlerden, fiili hizmet müddetleri 15 (...) yıldan az olanlara;

b) 39 uncu maddenin (e) ve (f) fıkralarında yazılı olanlardan; fiili hizmet müddetleri 25 yılı doldurmamış olanlara;

c) Haklarında adi malullük hükümleri tatbik edilen iştirakçilerden; fiili hizmet müddetleri 10 yıldan az olanlara;

ç) Vazife malullüğü geçtiğinden aylığı kesilmiş ve emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş durumda iken (61) (...) yaşını dolduranlardan; fiili hizmet müddetleri 10 yıldan az olanlara veya yine bu durumda iken ölen ve fiili hizmet müddetleri 15 (...) yıldan az olanların; dul ve yetimlerine;

d) Mahkemece gaipliklerine hükmolunan iştirakçilerden fiili hizmet müddetleri 10 yıldan az olanların; hüküm tarihinden itibaren bir yıl içinde yazı ile Sandığa müracaat eden dul ve yetimlerine."denilmek sureti ile toptan ödemenin kimlere yapılabileceği açıkça ve maddeler halinde belirlenmiştir.

5510 sayılı Kanun ile mülga 5434 sayılı Kanun'un 87. Maddesinde ise, sigortalı hakkında yapılan emekli keseneklerinin iadesi konusu düzenlenmiştir. Buna göre;

"Aşağıda yazılı sebeplerle, emeklilik hakkı tanınan vazifelerden ayrılanların, Sandıkla ilgileri kesilir ve o tarihe kadar aylık ve ücretlerinden kesilerek Sandıkta birikmiş kesenekleri (34 ve 38 inci maddelerde yazılı kesenek ve karşılık toplamlarının kesenek itibar edilen kısımları dahil) faizsiz olarak kendilerine ödenir.

a) (Değişik bent: 09/06/1952 - 5951/4 md.) İstifa edenler; (Milletvekilliğine seçilmek üzere seçim kanununda yazılı müddet içinde istifa etmiş olupta milletvekili seçilmiş bulunanlar hariç)

b) İstifa etmiş sayılanlar;

c) Emeklilik hakkı tanınmayan kadrolara nakil suretiyle tayin edilenler;

ç) (Mülga bent: 09/06/1952 - 5951/4 md.)

d) Belediye başkanlığından veya il daimi komisyonu üyeliğinden 39 uncu maddenin (b) fıkrasında yazılı duruma girmeden ayrılanlardan emeklilik hakkı tanınan bir vazifeye tayin edilmemiş veya 40 ıncı maddede yazılı yaş hadleri sebebiyle tayin edilememiş olanlar;

e) İdareten veya cezaen vazifelerine son verilenler;

f) Asillikleri tasdik olunmayarak vazifelerine son verilen stajyerler ve adaylar;

g) Bakanlık emrine alınanlardan, kurumlarca teklif edilen eski vazifelerine eşit veya bir aşağı derecedeki emeklilik hakkı tanınan vazifeleri kabul etmemek suretiyle ilgisi kesilerek aylıksız duruma geçenler;

h) Emeklilik hakkını düşürmeyen hürriyeti tahdit edici ceza ile hükümlü bulunanlar (Cezaları tecil edilenler hariç);

i) Kadro yüzünden açıkta kalanlardan aylıksız veya ücretsiz duruma girenler;

j) Kadroları kurumlarınca geçici hale getirilenler;

k) 92 nci madde gereğince emeklilik hakkı düşen iştirakçiler;

l) (Değişik bend: 28/05/2003 - 4861 S.K./23. md.) Harp okulları ve astsubay meslek yüksek okullarındaki öğrenciler ile astsubay nasbedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulanlardan eğitimlerini tamamlayamayarak ayrılanlar (Yalnız öğrenci aylıklarından kesilen miktarlar);

m) Muvazzaflık hizmetini kısa veya tam olarak yapmak üzere vazifeleri ile ilgileri kesilmek suretiyle silah altına alınan iştirakçilerle, seferberlik, talim veya manevra için er olarak silah altına alınan ve vazifeleri ile ilgileri kesilen hizmetliler;

Bu maddede yazılı olanlardan fiili hizmet müddetleri ile fiili hizmet zamları 5 yılı doldurmamış bulunanlara birşey verilmez. Ancak tekrar iştirakçi olanların hakları devam eder." şeklindeki düzenleme ile, emekli keseneklerinin iadesini isteyebilecek olan kamu çalışanları teker teker belirlenmiştir.

5510 sayılı Kanun ile mülga 5434 sayılı Kanun'un 88. Maddesinde ise; " 87 nci maddenin (a, b, c, d, e, g, h, i, j, m) fıkralarında yazılı olanlardan fiili hizmet müddetleri 10 yıl ve daha fazla bulunanların ayrılışlarında kesenekleri geri verilmez." şeklindeki düzenleme ile emekli keseneklerinin iadesi için 10 yıldan az görev yapmış olma şartı getirilmiştir.

Buradan hareketle emekli keseneklerinin iadesinin istenebilmesi için ilgilinin 5 yıldan fazla ancak 10 yıldan az fiili hizmet süresinin bulunması gerekmektedir.

Dava konusu olay, açıklanan mevzuat hükümleri ile birlikte ele alındığında, müteveffa Salih Yaşar'ın 23.02.2001 tarihinde sözleşmeli memur olarak, Emekli Sandığı iştirakçisi sıfatı ile göreve başladığı, 06.11.2007 tarihinde vefat ettiği, vefatı sonrasında yapılan tahkikat neticesinde zimmetine 17.266,35 TL para geçirdiğinin anlaşıldığı, müteveffanın 8 yıl 4 ay ve 17 gün hizmeti nedeni ile davalı Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı nezdinde birikmiş 16.362.53 TL'nin bulunduğu, gerek davacı kurumun gerekse İzmir 4. Sulh hukuk Hakimliği kararı ile terekenin tasfiyesi için görevlendirilen İzmir 11. İcra Müdürlüğü'nün söz konusu keseneklere ilişkin taleplerinin, davalı kurum tarafından 5434 sayılı Kanun'un 87 ve 88. Maddeleri gereğince reddedildiği, bu nedenle davacı kurum tarafından söz konusu zararın tazmini istemi ile dava açıldığı anlaşılmaktadır. Uyuşmazlık Mahkemesinin istikrar kazanmış kararlarına göre, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanuna göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden SGK'ca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin idari işlem ve idari eylem

niteliğini korumaya devam edeceği, bu itibarla, davalı idarenin, 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden önce vefat eden ilgiliden dolayı davacının talebinin reddine ilişkin kararlarının ve bu kararların bir sonucu olarak nezdindeki parayı davacı kuruma iade etmemesine ilişkin işlemlerinin 5434 sayılı Kanun'un ilgili maddelerine uygun olup olmadığı yönündeki değerlendirmenin 2577 sayılı Kanun'un 2/1-a ve b maddeleri kapsamında idari yargıda ele alınması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan bu nedenlerle, Ankara 18. İdare Mahkemesi'nin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 18.İdare Mahkemesi'nin BAŞVURUSUNUN REDDİNE, 6.7.2015 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Serdar	Eyüp Sabri	Ali	Nurdane
ÖZGÜLDÜR	BAYDAR	ÇOLAK	TOPUZ

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali	Ayhan	Mehmet
ÖĞÜŞ	AKARSU	AKBULUT